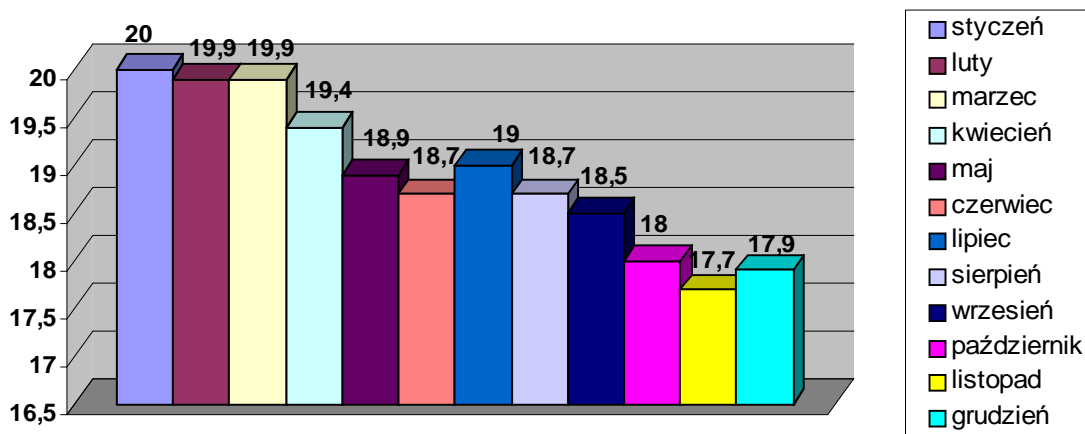


**I. CHARAKTERYSTYKA
DĄBROWSKIEGO BEZROBOCIA**

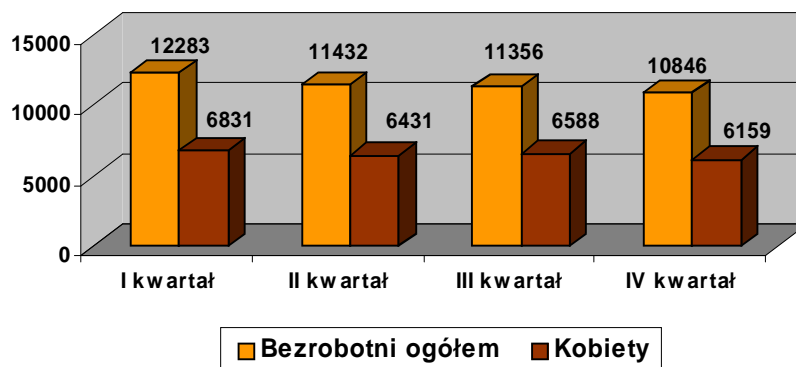
Na dzień 31.12.2005 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Dąbrowie Górniczej wynosiła 10846 osób, co stanowiło 17,9% ogółu osób aktywnych zawodowo. Oznacza to znaczący spadek zarówno poziomu bezrobocia, jak i udziału liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo w porównaniu ze stanem z końca 2004 roku. Liczba osób bezrobotnych była na koniec grudnia 2005 roku aż o 1292 osoby niższa niż w grudniu 2004 roku, a stopa bezrobocia spadła w tym okresie o 2 punkty procentowe.

Co szczególnie istotne, dokładna analiza dynamiki bezrobocia w 2005 roku pokazuje, że miała ona w mniejszym niż dotychczas stopniu charakter sezonowy, a obserwacja wykresów wskazuje na liniową tendencję zniżkową i trwały charakter spadku liczby osób bezrobotnych. Minimalny wzrost stopy bezrobocia w miesiącu lipcu wynikał z napływem absolwentów, którzy w tym okresie kończą edukację i rejestrują się w urzędzie pracy, zaś w miesiącu grudniu z typowego dla miesięcy zimowych sezonowego wzrostu liczby osób bezrobotnych. W obliczu faktu, iż liczba osób bezrobotnych w ciągu kilku ostatnich lat nie spadła poniżej poziomu 12 tys. (porównywalna liczba osób bezrobotnych zarejestrowana była w dąbrowskim Urzędzie w 2001 roku, a w kolejnych 3 latach utrzymywała się konsekwentnie na poziomie ponad 12 tys.) zachodzące na dąbrowskim rynku pracy zmiany są szczególnie pozytywne.

Stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej w 2005 r.



Dynamika bezrobocia w 2005 r.



Na spadek poziomu bezrobocia złożyło się kilka czynników:

- większa liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy w porównaniu z rokiem ubiegłym (5584 w roku 2005 wobec 5057 osób w roku 2004),
- wzrost liczby ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES i migracja zarobkowa zasobów siły roboczej przede wszystkim do krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- realizacja projektów współfinansowanych ze środków unijnych – zarówno Europejskiego Funduszu Społecznego jak i funduszu przedakcesyjnego PHARE (po raz pierwszy w historii dąbrowski Urząd wdrażał projekty o tak wielkiej skali, łącznie objęto nimi w 2005 roku aż 1173 osoby),
- ożywienie aktywności inwestycyjnej sektora MSP,
- zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym oraz wzrost zatrudnienia w sekcjach związanych z usługami.

Pewne zmiany można zaobserwować również w strukturze dąbrowskiego bezrobocia, której obraz na przestrzeni ostatnich kilku lat odznaczał się bardzo dużym poziomem stabilności i niezmiennością. Zmiany te mają charakter zarówno pozytywny jak i negatywny.

Pozytywnym zjawiskiem jest postępujący od pewnego czasu **spadek liczby młodych bezrobotnych** (młody wiek bezrobotnych był dotychczas jednym z poważniejszych problemów dąbrowskiego rynku pracy), tj. liczba osób bezrobotnych w młodym wieku (w przedziale 18-24 lata) spadła z 2514 osób na

koniec grudnia 2004 roku (tj. z 20,7% ogółu aktywnych zawodowo) do 1995 osób na koniec grudnia 2005 roku (tj. do 18,4% ogółu aktywnych zawodowo).

Negatywnym zjawiskiem jest natomiast niepokojący **wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych**, a więc pozostających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. Liczba osób długotrwale bezrobotnych zwiększyła się z 6201 na koniec grudnia 2004 r. do 7146 osób na koniec grudnia 2005 roku (tj. z 51,1% do 65,8%).

Bezrobocie kobiet

Zarejestrowane bezrobotne kobiety stanowią 55,8% ogółu bezrobotnych (6159 osób). Szczególnie wysoki, pomimo spadku o 4,3%, jest udział kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych i utrzymuje się na poziomie prawie 61%.

Główną mierzalną przyczyną wysokiego bezrobocia wśród kobiet jest brak doświadczenia zawodowego – wśród 3756 bezrobotnych bez stażu pracy aż 2122 osoby to kobiety (56,5%) oraz kwalifikacje zawodowe nieadekwatne do warunków lokalnego rynku pracy. Poprawie ulega struktura wykształcenia kobiet – o 1,4% zwiększyła się liczba kobiet legitymujących się wykształceniem wyższym. Kobiety z tym wykształceniem stanowią prawie 65% ogółu bezrobotnych z dyplomem uczelni wyższej. Kobietom ciągle jednak trudniej jest znaleźć pracę (jak wynika ze statystyk Urzędu w comiesięcznych analizach podjęć pracy liczba mężczyzn jest wyższa od kobiet średnio o kilka procent). Należy podkreślić, że przyczyny wysokiego bezrobocia wśród kobiet mają bardzo rozległe podłoże.

Na poziom bezrobocia oraz trudnego położenia kobiet na rynku pracy składa się cały szereg czynników o charakterze społeczno-ekonomicznym. Bariery społeczne są efektem tradycyjnego procesu socjalizacji, który utrwała stereotypy dotyczące miejsca kobiet w społeczeństwie, rodzinie i w efekcie również na rynku pracy (chodzi tu przede wszystkim o ograniczoną mobilność zawodową kobiet w okresie macierzyństwa i trudny powrót na rynek pracy po jego zakończeniu). Bariery ekonomiczne wyrażają się w segregacji płciowej i segmentacji rynku pracy, nierównych warunkach płacowych (problem tzw. "luki płacowej"), licznych przeszkodach w awansowaniu i zajmowaniu wyższych stanowisk decyzyjnych przez

kobiety (problem tzw. "szklanego sufitu") oraz w trudniejszym starcie kobiet na rynku pracy.

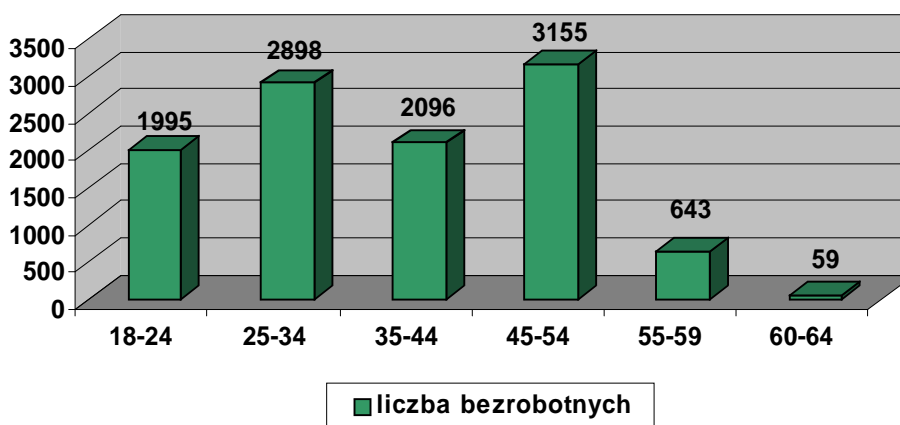
Wiek bezrobotnych

Inaczej niż w roku poprzednim najliczniejszą grupę – 3155 osób, tj. 29,1% ogółu zarejestrowanych – stanowili bezrobotni w przedziale wiekowym 45-54 lata. Natomiast w roku 2004 najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym był przedział 25-34 lata (3360 osób, tj. 27,6% ogółu zarejestrowanych).

Drugą pod względem liczebności zbiorowością byli w 2005 roku bezrobotni w wieku 25-34 lata – 2898 osób, tj. 26,7%.

Dalszemu zmniejszeniu uległa liczba młodych osób bezrobotnych w przedziale wieku 18-24 lata i był to spadek dość wyraźny z 2514 osób w 2004 do 1995 osób w roku 2005, tj. z 20,7% do 18,4 % ogółu zarejestrowanych. 2096 osób czyli 19,3% ogółu zarejestrowanych, to osoby w wieku 35-44 lata. Tylko 643 osoby reprezentowały przedział 55-59 lat, natomiast 59 osób to zakres wiekowy 60-64 lata. Reasumując można stwierdzić, iż średnia wieku osób bezrobotnych zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie podnosi się - pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób do 24 lat (różnica in minus o 2,3 punktu procentowego), zaś niepokojącym zwiększenie populacji bezrobotnych w wieku 45-54 lata (różnica in plus o 1,8 punktu procentowego). Powyższe dane ilustruje wykres:

Struktura wiekowa bezrobotnych



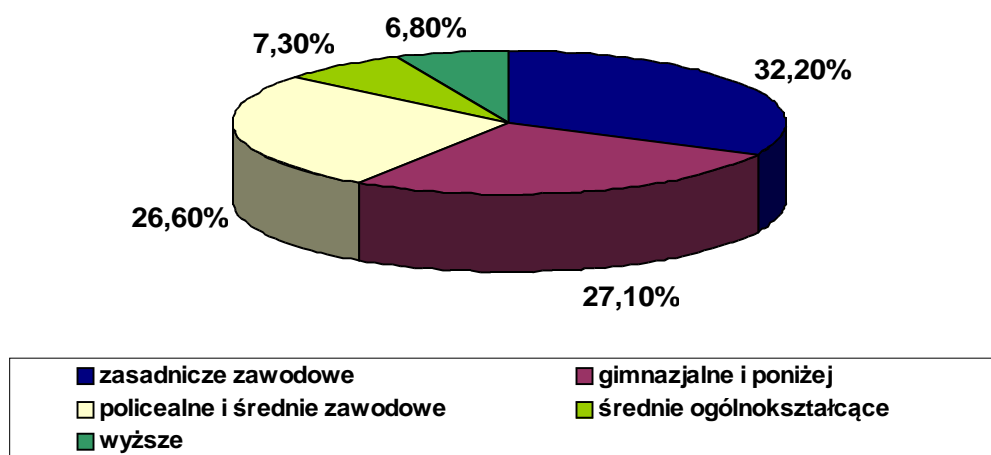
Niski poziom wykształcenia

Na koniec 2005 r. w populacji bezrobotnych dominowały osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 32,2% ogółu zarejestrowanych (3495 osób) oraz gimnazjalnym i poniżej liczące 27,1% ogółu zarejestrowanych (2943 osób). Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 2882 zarejestrowanych, stanowiąc 26,6% ogółu zarejestrowanych, zaś średnie ogólnokształcące deklarowało 790 osób (7,3%).

Wprawdzie ciągle najmniej liczną kategorią osób bezrobotnych są posiadacze dyplomów uczelni wyższych (736 osób, tj. 6,8%), tym niemniej grupa ta z roku na rok proporcjonalnie w stosunku do pozostałych zbiorowości powiększa się i w roku 2005 była jedynie o 54 osoby mniejsza od grupy osób bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Strukturę bezrobotnych wg wykształcenia przedstawiono na poniższym wykresie:

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia



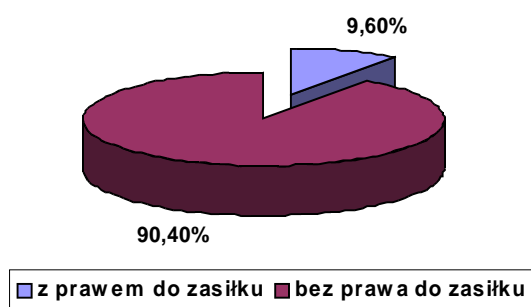
Niewielki udział osób pobierających zasiłek w ogólnej liczbie bezrobotnych

Na koniec grudnia 2005 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku wynosiła 1044 osoby, a więc 9,6% ogółu zarejestrowanych, z czego 467 osób to kobiety (tj. 44,7% ogólnej liczby uprawnionych do pobierania zasiłku).

Oznacza to, że w 2005 roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych pobierających zasiłki, z 1664 do 1044 osób, tj. z 13,7 do 9,6% ogółu zarejestrowanych.

Istotnym czynnikiem ograniczającym liczbę osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku, pozostaje nieposiadanie przez osoby rejestrujące się 365 dniowego okresu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, od którego uzależnione jest uzyskanie prawa do zasiłku. Szukając możliwości zmniejszenia kosztów prowadzenia firmy, pracodawcy często proponują bowiem krótkotrwałe zatrudnienie, w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Dane te obrazuje wykres:



Długotrwałe pozostawanie bez pracy

Osoby długotrwałe bezrobotne, a więc pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego stanowią aż 65,8% (7146 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to o 14,7 % więcej niż w roku poprzednim.

Znaczną część tej grupy stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 3712 osób (34,2% ogółu bezrobotnych i 51,95% długotrwałe bezrobotnych).

Poważną determinantą długotrwałego bezrobocia jest niedopasowanie kwalifikacyjno-zawodowe osób bezrobotnych do zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców. To właśnie ono oraz faktyczna bierność dużej części osób zagrożonych lub dotkniętych bezrobociem wpływa na spadek ich aktywności zawodowej, obniżenie samooceny, a w konsekwencji prowadzi do wykluczenia społecznego.

Brak doświadczenia zawodowego

Brak doświadczenia zawodowego, zwłaszcza wśród ludzi młodych, jest jedną z najistotniejszych przeszkód w znalezieniu pracy, bowiem jak wynika z analizy wpływających do Urzędu ofert pracy, pracodawcy zwracają szczególną uwagę na doświadczenie jako czynnik decydujący o atrakcyjności potencjalnego kandydata do pracy.

Spośród osób zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie nieco ponad 34,6% bezrobotnych (3756 osób) nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego. Jest to o ponad 1 punkt procentowy mniej niż w roku 2004 i ponad 3 punkty procentowe mniej niż w roku 2003. Znaczna jest również liczba osób (1693, tj. 15,6%) zarejestrowanych z niewielkim stażem – do 1 roku. Staż od 1 do 5 lat udokumentowały 1144 osoby (10,5%), od 5 do 10 lat pracy 1321 osób (12,2%), a od 10 do 20 lat pracy 1414 osób (13%). Bezrobotni mający ponad 20 letnie doświadczenie zawodowe stanowią liczbę 1518 osób (14 %).

Na szczególną uwagę zasługują następujące kategorie bezrobotnych:

Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W roku 2005 w wyniku tzw. zwolnień grupowych liczba zarejestrowanych bezrobotnych powiększyła się o 270 osób (tj. 2,5 % ogółu zarejestrowanych).

W 2005 r. zwolnienia z winy zakładu zgłosiły 4 przedsiębiorstwa, zaś zamiar zwolnień 16 zakładów (aż 973 osoby przewidziane do zwolnienia). Podobnie jak w roku poprzednim najczęstszym powodem zwolnień były problemy ekonomiczne firm. Redukcje zgłosiły następujące zakłady:

- Kopalnia Piasku „Kuźnica Warężyńska” S.A – 80 osób,

- HPR „Remont V” Sp. z o.o. – 28 osób,
- Spółdzielnia Handlowo-Produkcyjna „SCH” – 13 osób,
- Zakład Usług Administracyjnych Sp. z o.o. – 9 osób

W porównaniu z grudniem 2004 roku liczba osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 1,3 punktu procentowego.

Osoby niepełnosprawne

Na koniec grudnia 2004 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowanych było 350 osób niepełnosprawnych (3,2% ogółu bezrobotnych). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby wobec których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności – 83,4%, umiarkowany stopień niepełnosprawności miało 16,6 % zarejestrowanych osób niepełnosprawnych. Wśród zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie niepełnosprawnych nie było ani jednej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Cechy charakterystyczne tej grupy ciągle pozostają takie same i są to: długi okres pozostawania bez pracy (60% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy), niskie wykształcenie (jedynie 28% legitymuje się wykształceniem co najmniej średnim), wiek od 45 do 54 lat (51,14% zarejestrowanych), brak doświadczenia zawodowego lub nieduży staż do 1 roku (39,14 % ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych).

**II. DZIAŁANIA POWIATOWEGO
URZĘDU PRACY W ZAKRESIE
OGRANICZANIA BEZROBOCIA**

II.1. POŚREDNICTWO PRACY

Dobrej jakości pośrednictwo pracy jest tanią i najskuteczniejszą formą pomocy dla osób poszukujących pracy. Dlatego też strategicznym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej jest osiągnięcie jak najlepszych wyników w zakresie pośrednictwa pracy. **Pośrednictwo pracy** polega na udzieleniu pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników (art. 36 Ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001).

W roku 2005 dąbrowski Urząd dysponował 5827 ofertami pracy. Część z nich – 322 – pozyskanych zostało przez aktywnego pośrednika pracy. Pośrednicy pracy skierowali na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców 2544 osoby bezrobotne (co stanowi aż 207 % ogółu osób skierowanych w 2004 roku /tj.1227 osób bezrobotnych/); 1577 bezrobotnych w ich wyniku podjęło pracę. Oznacza to 62% (wobec 57 % efektywności na koniec 2004 roku) efektywność zatrudnieniową pośrednictwa pracy. Ogółem, w omawianym okresie, z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 5584 osób (5057 osób w 2004 roku).

Pośrednictwo pracy realizowane jest w dwóch podstawowych formach:

Pośrednictwa zamkniętego – informacje o wolnych miejscach pracy są dostępne u pośredników pracy. Pośrednicy przeprowadzają wstępne rozmowy kwalifikacyjne z osobami bezrobotnymi – kandydatami do pracy. Wybrani przez nich kandydaci kierowani są do pracodawców, którzy dokonują ostatecznej rekrutacji.

Pośrednictwa otwartego – oferty pracy z nazwą i adresem pracodawcy eksponowane są na tablicy ogłoszeń powiatowego Urzędu Pracy. Osoby zainteresowane ofertą kontaktują się bezpośrednio z pracodawcą, który samodzielnie dokonuje wyboru pracowników.

Inną formą rozpowszechniania ofert pracy są **giełdy pracy** – spotkania z pracodawcami w siedzibie Urzędu, w trakcie których pracodawcy przeprowadzają rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami do pracy.

W 2005 roku zorganizowano 33 giełdy pracy (dla porównania 28 giełd w roku ubiegłym) dla 36 pracodawców. Pracodawcy zaproponowali na nich 173

miejsca pracy (227 miejsc pracy w roku 2004). W spotkaniach wzięły udział 342 osoby (442 osoby w 2004 roku) poszukujące pracy. Zatrudnienie znalazły 62 osoby (94 osób w roku 2004).

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizując swoje zadania w zakresie pośrednictwa pracy koncentruje się przede wszystkim na rzetelnej informacji i pomocy osobom bezrobotnym. Realizacja powyższego celu prowadzona jest między innymi poprzez współpracę z istniejącymi przedsiębiorstwami na terenie Dąbrowy Górniczej oraz realizację działań w celu pozyskania nowych pracodawców.

Rok 2005 zaowocował znacznym ożywieniem inwestycyjnym w obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Podstrefie Sosnowiecko – Dąbrowskiej. Znalazły tutaj swe siedziby dwie firmy logistyczne: DHL Logistics Sp. z o. o. i Fiege Sp. z o. o.

Współpraca z firmą DHL, którą rozpoczęliśmy w styczniu br., polegała na rekrutacji pracowników na stanowisko operatora wózków widłowych wysokiego składowania. DHL to także Centrum Dystrybucji Gillette, do którego rekrutację osób bezrobotnych na stanowiska produkcyjne rozpoczęliśmy w lipcu i jest ona kontynuowana.

Nawiązanie współpracy z firmą Fiege zaowocowało pozyskaniem ofert pracy na stanowiska: pracownika administracyjnego, kierownika zmiany, operatora wózków widłowych. Współpracę rozpoczęliśmy w czerwcu bieżącego roku.

Decyzja o rozbudowie firmy Brembo Poland o nowoczesną odlewnię żeliwa pomogła nam w zaplanowaniu szkoleń dla osób bezrobotnych, które mogłyby ubiegać się w tym przedsiębiorstwie o pracę. Nasze działania obejmowały: realizację szkoleń „operator obrabiarek sterowanych numerycznie (CNC)”, informowanie osób bezrobotnych o nowych miejscach pracy w Brembo Poland oraz pomoc w wypełnianiu ankiet rekrutacyjnych.

Nowym przedsiębiorstwem w Dąbrowie Górniczej jest także SAIA BURGESS INDUSTRY PL. Od czerwca br. utrwalamy naszą współpracę, która polega na rekrutacji pracowników produkcyjnych na przygotowanie zawodowe. Dzięki temu już od września osoby bezrobotne rozpoczęły pracę w nowym zakładzie.

Osoby bezrobotne znalazły w Urzędzie Pracy informacje dotyczące możliwości zatrudnienia u kolejnego inwestora w naszym mieście - firmie Ficomirrors – poprzez Agencję Pracy Tymczasowej Adecco z Sosnowca.

Dzięki szkoleniom organizowanym przez Urząd Pracy oraz Miejskiemu Zakładowi Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II, znalazły zatrudnienie kolejne osoby bezrobotne. Nasza szybka reakcja na zapotrzebowanie ze strony MZPOK na pracowników z uprawnieniami na ładowarki wolnobieżne pozwoliła na nawiązanie współpracy z nowoczesnym przedsiębiorstwem w naszym mieście.

Pośrednictwo pracy opiera się również na stałych kontaktach z przedsiębiorstwami, które systematycznie składają u nas oferty pracy. Do grupy tej należą takie firmy jak: ATLAS BARBARA składając zapotrzebowanie na kierowców samochodów ciężarowych i sprzątaczkę; WADER WOŹNIAK z ofertami na stanowiska: magazyniera, pracownika produkcji, specjalisty ds. kadr i płac, kierowcy samochodu ciężarowego, handlowca, pracownika działu eksportu; BUDEKS – oferty dla mechaników samochodowych, murarzy, płotkarzy, pracowników ogólnobudowlanych, cieśli, zbrojarzy, specjalisty ds. ISO, specjalisty ds. kadr i płac, kosztorysanta, księgowego.

Utrwalanie współpracy z rzetelnymi pracodawcami oraz poszukiwanie nowych inwestycji na terenie Dąbrowy Górniczej, pozwala nam skutecznie pomagać osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia.

Ponadto podtrzymywane i nawiązywane były kontakty z coraz aktywniej działającymi biurami Doradztwa Personalnego i Agencjami Pośrednictwa Pracy w zakresie realizacji ofert oraz pośredniczenia w naborze kandydatów do pracy (Adecco Katowice, Kadry Polskie Chorzów, Link Consulting Katowice, Doradztwo Personalne Menedżer Katowice, „Consultor” Sp. z o.o., Work Service Wrocław, Worker Sp. z o.o. Katowice, Impel HR Service w Katowicach). Cały czas utrzymywane są kontakty z innymi instytucjami zajmującymi się problematyką zatrudnienia – np. Regionalną Agencją Promocji Zatrudnienia w Dąbrowie Górniczej. Realizowana była również regularna współpraca z mediami w zakresie publikowania ofert pracy, w szczególności z Dziennikiem Zachodnim oraz tygodnikiem „Oferta”. Udostępnianie ofert pracy w formie ogłoszenia prasowego, wspomaga proces rekrutacji, szczególnie na stanowiska gdzie pracodawcy wymagają od kandydatów posiadania specyficznych kwalifikacji.

Dodatkową pomocą dla osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy jest możliwość skorzystania z ofert pracy znajdujących się w Internecie – wszyscy chętni mogą poszukiwać pracy w sieci od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu. Stało się to możliwe dzięki zainstalowanemu kioskowi internetowemu, który

umiejscowiony został w aktywnej poczekalni PUP. Kiosk zawiera strony internetowe dotyczące ofert pracy w kraju oraz za granicą jak również strony internetowe poświęcone m.in. wolontariatowi, elementom prawa pracy, przedsiębiorczości, nauce o zawodach.

Europejskie Służby Zatrudnienia

W 2005 roku nastąpił dalszy rozwój działania sieci EURES na poziomie powiatowym i wojewódzkim. Rozwój ten, najłatwiej można zauważyć na przykładzie realizowanych ofert pracy, których w 2005 roku było 101. Podział ofert pracy ze względu na kraje wygląda następująco:

- 30 ofert pracy w Wielkiej Brytanii
- 21 ofert pracy w Irlandii
- 23 oferty pracy w Czechach
- 8 ofert pracy w Islandii
- 3 oferty pracy w Norwegii
- 1 oferta pracy we Włoszech
- 5 ofert pracy w Szkocji
- 2 oferty pracy we Francji
- 2 oferty pracy w Niemczech
- 1 oferta pracy w Szwecji
- 2 oferty pracy w Słowacji
- 2 oferty pracy na Litwie
- 1 oferta pracy w Estonii

Najczęściej pojawiające się stanowiska pracy bądź też zawody to: spawacz, ślusarz, robotnik budowlany, kierowca samochodu ciężarowego, operator maszyn, pracownik na linii produkcyjnej, magazynier, krawiec, opiekun osób starszych/niepełnosprawnych/dzieci, monter konstrukcji stalowych, pielęgniarka.

W 2005 roku dąbrowski Urząd prowadził sprawozdawczość kwartalną, która trafiała do ogólnopolskiej Bazy Monitoringu sieci EURES. Dzięki zgromadzonej informacji dysponujemy następującymi danymi:

- w 2005 roku 18-krotnie następował kontakt PUP z instytucjami zewnętrznymi takimi jak: GCI, OHP, RAPZ, MOPS, ABK;
- w 2005 roku 16-krotnie pracodawcy polscy kontaktowali się z PUP, ponieważ mieli deficyt informacji o krajach EOG, możliwościach prowadzenia robót na terenie Państw EOG;
- w 2005 roku tut. Urząd przekazał 82 podania o pracę do WUP-u lub bezpośrednio do Pracodawców;
- 1080 osób kontaktowało się z asystentem EURES pytając m. in. o oferty pracy, warunki życia i pracy w krajach EOG, ubezpieczenie zdrowotne;
- przeprowadzono spotkania grupowe z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy (9 grup; 121 osób) podczas których omawiano możliwość korzystania z ofert zagranicznych oraz udzielano odpowiedzi na pytania uczestników spotkań.

II.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo zawodowe i doradztwo zawodowe świadczone przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej ma na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w dokonaniu trafnej oceny indywidualnych szans uzyskania pracy i optymalnego wyboru kierunku rozwoju zawodowego. Służy także osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w lepszym poznaniu cech własnej osobowości (postaw, wartości, zainteresowań), zdobyciu wiedzy o możliwych kierunkach rozwijania indywidualnej kariery zawodowej, aby podejmowane lub planowane działania były bardziej celowe i zgodne z wytyczoną drogą samorealizacji oraz właściwie „zarządzane”.

Zakres usług poradnictwa i doradztwa zawodowego realizowany w 2005 r. przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej obejmował:

Poradnictwo indywidualne i grupowe

Poradnictwo indywidualne to przede wszystkim pomoc w zakresie rozpoznania własnych możliwości i umiejętności przydatnych przy poszukiwaniu pracy oraz udzielanie wskazówek i rad przy podjęciu decyzji dotyczących wyboru zawodu, wyboru pracy, szkolenia, doskonalenia zawodowego, rozpoczęcia działalności gospodarczej itp. Przy udzielaniu porad wykorzystywane są standaryzowane metody dotyczące w szczególności badania zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Poradnictwo grupowe polega zaś na organizowaniu dla bezrobotnych serii spotkań, których celem jest wskazanie sposobów radzenia sobie w sytuacji bezrobocia, metod poszukiwania pracy, a także rozwój umiejętności interpersonalnych, zajęcia uczące tworzenia dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych.

W okresie od stycznia do grudnia 2005 r. z porad doradców zawodowych skorzystało 1677 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym 707 osób do 25 roku życia oraz 555 osób długotrwale bezrobotnych.

Zdecydowanie dominowało **poradnictwo indywidualne**, którym objętych zostało 1669 bezrobotnych, dotyczące wszelkich aspektów związanych ze znalezieniem zatrudnienia (źródła informacji o rynku pracy, pisanie dokumentów aplikacyjnych, rodzaje rozmów kwalifikacyjnych, pytań ze strony pracodawcy, autoprezentacji), a także doskonaleniem zawodowym (podniesienie kwalifikacji, wybór szkolenia). Pozostałe 8 osób uczestniczyło w trzydniowym szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy przeprowadzonego w ramach **poradnictwa grupowego**.

Reasumując wynikiem udzielonych porad było:

- podjęcie pracy przez 252 osoby bezrobotne,
- uczestnictwo w szkoleniach zawodowych przez 625 osób.

Informacja zawodowa

Informacja zawodowa jest najczęściej definiowana jako zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji edukacyjnych, zawodowych oraz wejścia na rynek pracy – decyzji związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanałów przekazywanych informacji jest dostosowywany do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzaju podejmowanych decyzji. Informację zawodową można podzielić na trzy grupy:

- informację dotyczącą edukacji, czyli dane o szkołach, warunkach kształcenia, przedmiotach nauczania, możliwościach dalszego kształcenia;
- informacją dotyczące zawodu, czyli dane o zadaniach i wykonywanych czynnościach, narzędziach i środkach pracy, wymaganiach psychofizycznych stawianych kandydatom do zawodu;
- informację o pracy w zawodzie, czyli dane o rynku pracy, możliwościach zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, warunkach pracy, możliwościach awansu, doskonalenia zawodowego, przekwalifikowania się w wypadku utraty pracy bądź trudności w znalezieniu jej.

Informacja zawodowa jest najważniejszym środkiem, za pomocą którego jest realizowane poradnictwo zawodowe i orientacja zawodowa.

W 2005 r. udzielono informacji 200 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Dodatkowo 125 osób bezrobotnych (w tym 103 osoby bezrobotne do 25 roku

życia oraz 16 osób długotrwale bezrobotnych) uczestniczyło w spotkaniach informacyjnych pod nazwą: „Wejście na rynek pracy – ułatwienie startu zawodowego młodemu bezrobotnemu”, którego celem było m.in. zaznajomienie zainteresowanych z głównymi formami pomocy jakie Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej oferuje osobom bezrobotnym. Do końca 2005 r. odbyło się 12 ww. spotkań. Ogółem w 2005 r. informacji zawodowej udzielono 325 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.

Kluby Pracy

Klub Pracy oferuje bezrobotnym i poszukującym pracy cykliczne trzytygodniowe tzw. szkolenie miękkie, mające na celu naukę praktycznych umiejętności niezbędnych przy poszukiwaniu zatrudnienia. W Klubie Pracy można:

- nauczyć się techniki aktywnego poszukiwania pracy,
- poznać swoje mocne i słabe strony,
- nabyć umiejętności prowadzenia rozmów z pracodawcami,
- nauczyć się pisania życiorysu, podania o pracę, listu motywacyjnego, własnej oferty,
- poznać zasady analizowania ofert pracy,

Uczestnictwo w zajęciach Klubu Pracy zwiększa szansę na znalezienie pracy, nie tylko dlatego, że zajęcia podnoszą wiarę w siebie, w swoje możliwości, ale także uczą nowych umiejętności i uświadamiają, że warto być osobą aktywną.

Do końca grudnia 2005 r. w zajęciach Klubu Pracy uczestniczyło 14 osób, z których w wyniku uczestnictwa w zajęciach 6 podjęło pracę (42,6% efektywność zatrudnieniowa), zaś 7 podwyższyło lub zdobyło nowe kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

II.3 AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Oprócz oferowania osobom bezrobotnym propozycji zatrudnienia oraz udzielania wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego dąbrowski Urząd kładzie szczególny nacisk na inicjowanie i organizowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Powiatowy Urząd Pracy dokonał w 2005 roku alokacji 6,95 mln zł na różne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wobec 3,9 mln alokacji w roku ubiegłym oraz 4,57 mln w roku 2003. W ramach środków krajowych wydatkowano kwotę 4,47 mln zł. W jej obrębie 3,86 mln to algorytmowe środki Funduszu Pracy, 0,14 mln to środki Rezerwy Ministra (program „Pewny start”), zaś 0,47 mln to środki budżetu Miasta, z których sfinansowano program „Praca na próbę”. W 2005 roku aż 1,92 mln zł stanowiły środki wydatkowane w ramach projektów unijnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, zaś 0,56 mln to środki wydatkowane w ramach projektu „Klucz w zasięgu ręki” współfinansowanego z programu PHARE 2002. Podział środków na poszczególne programy rynku pracy i ich wydatkowanie przedstawiają tabele na końcu Sprawozdania.

Analizując dane liczbowe w obszarze aktywnych form należy zauważyć, że z roku na rok zmieniają się proporcje w zakresie źródeł finansowania – zauważalnie rośnie bowiem udział środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w finansowaniu takich form wsparcia jak staże, przygotowanie zawodowe, szkolenia zawodowe i dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, tym samym proporcjonalnie spada udział środków krajowych.

II.3.1 PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I BUDŻETU MIASTA

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował w 2005 r. następujące programy aktywizujące lokalny rynek pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy i budżetu Miasta.

Prace interwencyjne

Celem programu jest udzielenie pracodawcom zgłaszającym możliwość tworzenia nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, finansowego wsparcia w postaci refundacji z Funduszu Pracy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnianych osób.

W 2005 roku pracami interwencyjnymi objęte zostały 134 osoby. Umowy o prace interwencyjne trwały przeważnie 6 miesięcy, a ich organizatorami w większości były firmy prywatne.

Na realizację prac interwencyjnych w 2005 roku wydatkowano 277,2 tys. zł, Tradycyjnie już program prac interwencyjnych jest jednym z najskuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność w 2005 roku wyniosła 80,3% co oznacza, że na każde 10 osób kończących wykonywanie prac interwencyjnych 8 zostało zatrudnionych przez pracodawców na stałe.

Spośród 134 osób objętych pracami interwencyjnymi, 71 osób ukończyło uczestnictwo w tej formie wsparcia, a 57 z nich podjęło zatrudnienie.

Dla porównania w roku 2004 pracami interwencyjnymi objęto łącznie 286 osób, 264 osoby zakończyły uczestnictwo w tej formie wsparcia, zaś 231 podjęło pracę, co oznacza 80,8% efektywność zatrudnieniową prac interwencyjnych. W roku 2004 prace interwencyjne finansowane były z dwóch źródeł – 468,8 tys. zł pochodziło z Funduszu Pracy i w ramach tej kwoty pracami interwencyjnymi objęto 150 osób, zaś 400,0 tys. zł pochodziło z rezerwy Marszałka i kwota ta pozwoliła na objęcie tą formą wsparcia 136 osób.

Roboty publiczne

W ramach robót publicznych Urząd Pracy zwraca część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

W okresie od stycznia do grudnia 2005 roku programem robót publicznych finansowanych z Funduszu Pracy objętych zostało 37 osób bezrobotnych, 34 z nich zakończyły uczestnictwo, zaś 14 osób podjęło pracę (41,2% efektywność zatrudnieniowa). Na sfinansowanie tej formy wsparcia przeznaczono 173,7 tys. zł.

W roku ubiegłym robotami publicznymi objęto łącznie 94 osoby, 86 osób zakończyło uczestnictwo w tej formie wsparcia, zaś 37 podjęło pracę, co oznacza 43% efektywność zatrudnieniową robót publicznych. W roku 2004 roboty publiczne finansowane były z dwóch źródeł – 177,4 tys. zł pochodziło z budżetu Miasta i w ramach tej kwoty robotami publicznymi objęto 62 osoby, zaś 142,5 tys. zł pochodziło z Funduszu Pracy i kwota ta pozwoliła na objęcie tą formą wsparcia 32 osoby.

Stáže absolwenckie

Istotą stażu jest nabywanie przez osoby bezrobotne praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez Powiatowy Urząd Pracy z pracodawcą, wg programu określonego w umowie.

Do odbycia stażu kierowane są (na okres od 3 do 12 miesięcy) osoby bezrobotne do 25 roku życia oraz do 27 roku życia, jeżeli ukończyły szkołę wyższą i nie upłynęło 12 miesięcy od jej ukończenia. W okresie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy, w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, od którego opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne.

W okresie od stycznia do grudnia 2005 r. programem staży absolwenckich finansowanych ze środków krajowych objęto 395 osób (412 osób w roku 2004). Głównymi organizatorami staży byli podobnie jak w roku poprzednim mali i średni przedsiębiorcy.

Uczestnictwo w tej formie wsparcia zakończyło 250 osób, a pracę podjęło 190 osób. Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa programu wyniosła 76% (w 2004 roku 305 osób zakończyło uczestnictwo w tej formie wsparcia, a 216 podjęło zatrudnienie – efektywność wyniosła 70,8%).

Na organizację tej formy wsparcia wydatkowano do końca grudnia 2005 roku kwotę 1 275,0 tys. zł z Funduszu Pracy (w 2004 r. 1 288,5 tys. zł). Dodatkowo w ramach środków krajowych w 2005 roku staże zawodowe finansowane były także z rezerwy Ministra w ramach programu „Pewny start”. Objęto nimi 103 osoby, na dzień dzisiejszy 5 osób zakończyło uczestnictwo, a 3 podjęły zatrudnienie (60% efektywność). Na sfinansowanie staży zawodowych w ramach programu „Pewny start” w 2005 r. przeznaczono 47,5 tys. zł.

Przygotowanie zawodowe

Istota przygotowania zawodowego w miejscu pracy, jest bardzo podobna jak w przypadku stażu zawodowego i jest nią nabywanie przez osoby bezrobotne praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Inny jest natomiast krąg adresatów, do których skierowana jest ta forma wsparcia. I tak do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy (które może trwać od 3 do 6 miesięcy) kierowane są osoby bezrobotne długotrwale, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia lub niepełnosprawne.

Podobnie jak w przypadku stażu w okresie odbywania przygotowania zawodowego osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy, w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, od którego opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne.

Przygotowaniem zawodowym udało się objąć do końca grudnia 2005 roku 410 osób, z których 301 zakończyło uczestnictwo, zaś 189 osób podjęło pracę. Oznacza to 62,8% efektywność zatrudnieniową tej formy wsparcia. Na sfinansowanie przygotowania zawodowego w omawianym okresie przeznaczono 575,2 tys. zł

z Funduszu Pracy (w ramach tej kwoty przygotowaniem zawodowym objęto 291 osób, 182 zakończyły program, 123 podjęły pracę – 67,7% efektywność) oraz 378,5 tys. zł z budżetu Miasta (w ramach środków z budżetu Miasta /program „Praca na próbę”/ przygotowaniem zawodowym objęto 119 osób).

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jest to program adresowany do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy. Bezrobotni zamierzający podjąć działalność gospodarczą mogą wnioskować o otrzymanie jednorazowej dotacji ze środków Funduszu Pracy.

Wysokość dotacji nie może przekraczać 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia i może zostać przeznaczona na sfinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (np. na zakup towaru, wyposażenia, remont pomieszczenia itp.) oraz pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności. Dotacja nie podlega zwrotowi pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy oraz nie naruszania innych warunków podpisanej umowy. Formą zabezpieczenia zwrotu przez bezrobotnego środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej jest weksel poręczony przez co najmniej jednego poręczyciela.

W okresie styczeń - grudzień 2005 roku przyznano osobom bezrobotnym 69 dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej o łącznej wartości 740,5 tys. zł. Kwota ta pochodziła w zasadniczej części, tj. 560,0 tys. zł z Funduszu Pracy (52 dotacje), w 12,4%, tj. 91,7 tys. zł z rezerwy Ministra (program „Pewny start” – 9 dotacji) oraz w 12%, tj. 88,8 tys. zł z budżetu Miasta (program „Praca na próbę” – 8 dotacji). Wg stanu na koniec lutego br. w wyniku otrzymanych dotacji 69 osób podjęło własną działalność gospodarczą.

Szkolenia

Celem organizowanych szkoleń jest zwiększenie szans osób pozostających bez pracy na uzyskanie zatrudnienia. Jako program rynku pracy szkolenia zajmują coraz ważniejszą pozycję wśród aktywnych programów rynku pracy.

Na szkolenia finansowane przez Powiatowy Urząd Pracy kierowane są osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, powinny zmienić lub uzupełnić kwalifikacje zawodowe w związku z brakiem dla nich propozycji odpowiedniej pracy, utraciły zdolność świadczenia pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

W okresie od stycznia do grudnia 2005 r. na szkolenia różnego rodzaju organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej skierowano 467 osób bezrobotnych (230 osób bezrobotnych w roku 2004, co oznacza ponad dwukrotny wzrost liczby osób skierowanych na tą formę wsparcia). Uczestnictwo w szkoleniach zakończyło 455 osób, a 249 z nich podjęło zatrudnienie, co oznacza 54,7% efektywność zatrudnieniową szkoleń ogółem.

Szkolenia te miały podobnie jak dotychczas formę **szkoleń grupowych i indywidualnych**.

Adresatami **szkoleń grupowych** były osoby, których kwalifikacje wymagały uzupełnienia bądź poszerzenia, co w konsekwencji powinno zaowocować wzrostem ich szans na zdobycie zatrudnienia. Inicjatorem szkoleń grupowych był Urząd, który w oparciu o analizę ofert pracy, analizę struktury zarejestrowanych bezrobotnych oraz potrzeby zgłaszane przez samych zainteresowanych ustalił kierunki kształcenia. **Szkolenie indywidualne** organizowane jest na wniosek osoby bezrobotnej, która uprawdopodobni, że po jego ukończeniu zostanie zatrudniona na okres co najmniej 6 miesięcy. Uprawdopodobnienie podjęcia pracy ma formę umowy podpisanej pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a przyszłym pracodawcą.

W 2005 r. zrealizowano szkolenia grupowe w następujących obszarach, na które skierowano 377 osób (188 osób w roku ubiegłym):

- prawo jazdy kat. C, E/C, D (82% efektywność),
- SEP, pomiary (69,2% efektywność),
- Nowoczesny sprzedawca z umiejętnością dekorowania sklepu (36% efektywność),
- Spawanie (100% efektywność),
- Świadectwo kwalifikacji (75%),
- Kelner – barman z językiem angielskim (40%),
- Obrabiarki CNC (71%),
- Pilarz – kosiarz – drwal (41,2%),
- Nowoczesne techniki w budownictwie (75%),
- Opiekunka do dzieci i osób starszych z językiem angielskim (29%),

- Obsługa stacji paliw płynnych i gazowych (86%),
- Obsługa kas fiskalnych oraz programu SUBIEKT (37%),
- Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym (80%),
- Profesjonalna obsługa firmy (36%),
- Pracownik hali magazynowej (87,5%),
- Operator ładowarek jednonaczyniowych (100%).

W 2005 r. prace znalazło 202 absolwentów organizowanych przez Urząd szkoleń grupowych, co stanowiło 54,16% ogółu przeszkolonych. Efektywność szkoleń indywidualnych wyniosła 57,3% (na 82 osoby, które ukończyły szkolenie, 47 osób podjęło pracę). Wśród szkoleń indywidualnych zrealizowano aż 33 kierunki szkoleń, co świadczy o tym, że dąbrowski Urząd w miarę możliwości lokalnego i regionalnego rynku usług szkoleniowych stara się organizować szkolenia we wszystkich kierunkach, na które jest zapotrzebowanie i których ukończenie przekłada się na podjęcie zatrudnienia.

Ogółem w 2005 roku Urząd wydatkował z Funduszu Pracy na program szkoleń 560,6 tys. zł (wobec 195,9 tys. zł w roku 2004).

Dla osób bezrobotnych, które same chcą zainwestować w podniesienie kwalifikacji, a ich możliwości finansowe są ograniczone poprzez fakt pozostawania bez pracy, wsparciem są pożyczki szkoleniowe. Są one udzielane na warunkach preferencyjnych, objęte są one bowiem zerową stawką oprocentowania, a ich spłata następuje po zakończeniu szkolenia.

W 2005 roku z tej formy pomocy skorzystało 5 osób i udzielono im pożyczek o łącznej wysokości 5,6 tys. zł na szkolenia w następujących kierunkach:

- szkolenie opieki paliatywnej i propedeutyki medycyny paliatywnej,
- operator koparko-ładowarki,
- towaroznawstwo zielarskie,
- kurs dokształcający kierowców przewożących osoby.

Dodatki aktywizacyjne

Jest to nowa forma wsparcia, która weszła wraz z nową Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dniem 1 czerwca 2004 roku. Dodatek aktywizacyjny to kwota wypłacana osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku podjęła z własnej inicjatywy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub w wyniku skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymuje wynagrodzenie za pracę niższe od minimalnego wynagrodzenia.

W przypadku podjęcia zatrudnienia w wyniku skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku dla bezrobotnych, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku podjęcia zatrudnienia z własnej inicjatywy dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 30% zasiłku dla bezrobotnych, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2005 roku z tej formy wsparcia skorzystało 666 osób a na wypłacone dodatki wydatkowano kwotę 224,0 tys. zł.

II.3.2 PROGRAMY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

Akcesja Polski do Unii Europejskiej postawiła publiczne służby zatrudnienia w sytuacji, w której realizując zadania Narodowego Planu Rozwoju, muszą przekraczać próg dotychczasowych własnych doświadczeń. To przekraczanie własnych doświadczeń widoczne jest szczególnie w dwóch obszarach.

Po pierwsze w umiejętnym montażu różnych środków (zarówno krajowych jak i unijnych) – takim montażu, żeby w efekcie działania i cele realizowane były zgodnie z planem. Po drugie w „przyzwyczajaniu się” do ciągłego monitoringu tych działań, monitoringu ich rezultatów oraz efektywności.

Od zdolności absorpcyjnej publicznych służb zatrudnienia, w tym przede wszystkim Powiatowych Urzędów Pracy zależy, ile środków finansowych przeznaczonych zostanie na przeciwdziałanie i zwalczenie zjawiska bezrobocia. I nie chodzi tutaj tylko o ilość projektów na realizację których uda się pozyskać dofinansowanie (oraz wysokość tych środków), ale także o profesjonalizm i jakość ich wdrażania, umiejętność racjonalnego zarządzania budżetem projektów celem ich efektywnego i pełnego zagospodarowania, a przede wszystkim o faktyczną efektywność projektów, tj. ich realne rezultaty mierzone np. liczbą osób, które w wyniku uczestnictwa podjęły zatrudnienie.

O ile w roku 2004 można było mówić o pierwszych doświadczeniach jakie zdobywał dąbrowski Urząd w powyższym obszarze, a wdrażane projekty były stosunkowo małe i miały charakter pionierski, o tyle w roku 2005 wkład projektów współfinansowanych ze środków unijnych w aktywizację lokalnego rynku pracy był zdecydowanie większy. Rok 2005 był również szczególnie ważny z punktu widzenia przemian zachodzących w obszarze mentalności i psychicznego nastawienia pracowników dąbrowskiego Urzędu do projektów unijnych – przestały one być traktowane jako coś nowego, nieznanego i magicznego, stały się codzienną rzeczywistością, która na trwałe wpisała się w nowy obraz aktywizowania lokalnego rynku pracy – a zmiany które nastąpiły miały charakter nie tylko ilościowy, ale także jakościowy.

Wysokość środków finansowych pozyskanych z funduszy europejskich w 2004 roku przedstawiają zestawienia tabelaryczne na końcu Sprawozdania.

Europejski Fundusz Społeczny

W chwili obecnej publiczne służby zatrudnienia, w tym przede wszystkim Powiatowe Urzędy Pracy, są w Polsce jednym z głównych aktorów wdrażających projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W pierwszym kwartale 2005 roku Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej zakończył realizację dwóch pierwszych projektów współfinansowanych z EFS – były to tzw. projekty posiłkowe wdrażane wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach - „Wykorzystaj Szansę” oraz „Moja Kariera”.

Projekt „Moja Kariera”

Był to projekt realizowany w ramach Działania 1.2 Perspektywy dla młodzieży adresowany do 50 osób bezrobotnych w wieku do 25 lat oraz bezrobotnych absolwentów (całkowity budżet wyniósł 191 940 zł).

Rezultaty projektu: 30 uczestników szkolenia „Jak znaleźć pracę” nabyło umiejętność wykorzystania nowoczesnych technik informacyjnych i komunikacyjnych w aktywnym poruszaniu się po rynku pracy. 49 beneficjentów ostatecznych otrzymało pomoc w formie poradnictwa zawodowego, a 30 osób w postaci pośrednictwa pracy. 29 osób podniosło swoje umiejętności językowe uczestnicząc w kursach języka angielskiego. W wyniku uczestnictwa w projekcie 12 osób podjęło pracę, a 21 osób zostało zaktywizowanych poprzez skierowanie na staż i 1 na przygotowanie zawodowe. Projekt ten zakończył się 31 maja 2005 roku.

Projekt „Wykorzystaj Szansę”

Był to projekt realizowany w ramach Działania 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia. Celem projektu była reintegracja zawodowa 205 osób bezrobotnych powyżej 25 roku życia, w tym długotrwale pozostających bez pracy. Całkowity budżet projektu wyniósł 584 825 zł.

Rezultaty projektu: nowe kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach zawodowych zdobyło 161 bezrobotnych. 59 osób zakończyło

przygotowania zawodowe zdobywając tym samym nowe umiejętności zawodowe. Poprzez uczestnictwo w projekcie 68 osób podjęło zatrudnienie, a 23 osoby podjęły własną działalność gospodarczą, po udzieleniu wsparcia w postaci dotacji na ten cel.

Mając za sobą pierwsze doświadczenia w aplikowaniu o środki z EFS, a przede wszystkim pierwsze praktyczne doświadczenia z wdrażania tych projektów, kolejne przygotowane już w 2005 roku przedsięwzięcia w ramach EFS zakrojono na znacznie większą skalę. Przygotowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej projekty „Teraz Twój krok” (w ramach Działania 1.2) oraz „Przebudzenie” (w ramach Działania 1.3) zostały pozytywnie zweryfikowane przez Komisję Oceny Projektów Instytucji Wdrażającej, tj. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach i zajęły wysokie pozycje na listach rankingowych.

Realizacja niniejszych projektów rozpoczęła się w czerwcu 2005 roku.

Projekt „Teraz Twój krok” dla młodzieży i absolwentów

Projekt ten adresowany jest do 390 osób bezrobotnych w wieku do 25 lat (w tym 150 absolwentów) oraz 65 bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół powyżej 25 roku życia. Łącznie w projekcie uczestniczyć będzie 455 beneficjentów ostatecznych.

Celem projektu jest:

1. Ułatwienie wejścia na rynek pracy 130 osobom bezrobotnym do 25 roku życia oraz bezrobotnym absolwentom, poprzez zorganizowanie dla tej grupy beneficjentów szkoleń zawodowych umożliwiających im zdobycie kwalifikacji i praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania konkretnego zawodu.
2. Podniesienie umiejętności językowych, które są istotnym atutem w konkurencyjnym na krajowym oraz europejskim rynku pracy, 30 beneficjentów ostatecznych projektu poprzez zorganizowane kursy języka angielskiego.
3. Umożliwienie zdobycia pierwszych doświadczeń zawodowych 245 osobom bezrobotnym w wieku do 25 lat oraz bezrobotnym absolwentom, którzy skierowani zostaną na 6-miesięczny staż zawodowy.
4. Pogłębienie dotychczasowych doświadczeń zawodowych poprzez zorganizowanie 6-miesięcznego przygotowania zawodowego dla 50 uczestników projektu.

Całkowita wartość projektu wynosi 1 649 557,07 zł, z czego deklarowany wkład własny stanowi 24, 73 % wartości projektu, tj. 407 986, 64 zł.

Projekt „Przebudzenie” dla długotrwale bezrobotnych

Głównym celem niniejszego projektu jest reintegracja zawodowa 555 osób bezrobotnych powyżej 25 roku życia, w tym 195 długotrwale pozostających bez pracy

(z wyłączeniem absolwentów wszystkich typów szkół).

Cel ten będzie realizowany poprzez:

1. Zorganizowanie szkoleń zawodowych umożliwiających 320 beneficjentom nabycie, zmianę lub podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz kursu języka angielskiego dla 20 uczestników projektu. Zdobyte kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności językowe podniosą ich atrakcyjność na rynku pracy i otworzą drogę do poszukiwania zatrudnienia za granicą.
2. Sześciomiesięczne przygotowanie zawodowe, w trakcie którego 155 beneficjentów projektu będzie miało możliwość odświeżenia i pogłębienia dotychczas zdobytych doświadczeń zawodowych, a także uzyskania nowych, bardziej adekwatnych do potrzeb pracodawców.
3. Przygotowanie 60 beneficjentów ostatecznych do podjęcia własnej działalności gospodarczej poprzez zorganizowanie dla nich poradnictwa zawodowego, kursu "ABC Przedsiębiorczości" oraz przyznanie im jednorazowych dotacji na ten cel.

Całkowita wartość projektu wynosi 1 883 797,81 zł, z czego deklarowany wkład własny stanowi 21, 30% wartości projektu, tj. 401 193,42 zł.

Reasumując warto podkreślić, że oceniając jakość realizacji projektów konkursowych współfinansowanych ze środków EFS, szczególnie istotnym wskaźnikiem jest rzeczywiste wykorzystanie kwoty dofinansowania przez Powiatowy Urząd Pracy. Dąbrowa Górnicza w 2005 roku wypadła na tym polu bardzo korzystnie, zajmując 4 miejsce w województwie (na 31 ocenianych Powiatowych Urzędów Pracy) ze wskaźnikiem na poziomie 97,13% (średnia dla Działania 1.2 i 1.3).

PHARE 2002 Spójność Społeczno-Gospodarcza, Rozwój Zasobów Ludzkich, Promocja zatrudnienia wśród młodzieży

Oprócz projektów współfinansowanych ze środków EFS, Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej w 2005 roku realizował również projekt „Klucz w zasięgu ręki” adresowany do 150 młodych bezrobotnych do 26 lub 27 roku życia (w przypadku absolwentów szkół wyższych kierowanych na staż zawodowy) współfinansowany ze środków funduszu przedakcesyjnego Phare 2002 Rozwój Zasobów Ludzkich.

Celem projektu była promocja i wsparcie wzrostu zatrudnienia wśród młodzieży poprzez: zidentyfikowanie indywidualnych predyspozycji i preferencji zawodowych młodych ludzi w trakcie opracowywania Indywidualnych Planów Działania, zdobycie przez uczestników projektu pierwszych doświadczeń zawodowych w trakcie staży u pracodawców, wyposażenie beneficjentów w umiejętności językowe (język angielski lub niemiecki) oraz przygotowanie grupy młodych ludzi do podjęcia własnej działalności gospodarczej.

Projekt promowany był zarówno na terenie urzędu pracy (plakaty, ulotki informacyjne,teczki reklamowe, przekaz ustny pracowników) jak również w prasie regionalnej („Gazeta Wyborcza”). Do projektu zrekrutowano ostatecznie 148 beneficjentów, spośród których 133 osoby uczestniczyły w zajęciach z poradnictwa dla opracowania Indywidualnych Planów Działania. Pozostałe formy wsparcia wdrażane były w ramach projektu dwutorowo – dla „grupy stażowej” staże zawodowe i kursy językowe oraz dla „grupy biznesowej” – szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” i program dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej. 93 osoby, które pozytywnie przeszły etap rozmów kwalifikacyjnych u pracodawców uczestniczyły w stażach zawodowych zdobywając pierwsze doświadczenia zawodowe oraz równolegle w kursie języka angielskiego lub niemieckiego (87 osób) tworząc „grupę stażową”. Natomiast 10 osób zainteresowanych założeniem własnej firmy pokierowanych zostało na szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” oraz kurs języka angielskiego – „grupa biznesowa”. Dla 3 z nich w ramach projektu przyznana została jednorazowa dotacja na podjęcie działalności gospodarczej.

Dla 61 uczestników grupy stażowej zorganizowane zostało również szkolenie z zakresu najbardziej efektywnych technik poszukiwania pracy.

Spośród 73 uczestników projektu, którzy wypełnili ankietę ewaluacyjną aż 68 osób pozytywnie oceniło projekt jako całość.

Dzięki uczestnictwu w projekcie 14 beneficjentów ostatecznych z grupy stażowej podjęło pracę na podstawie umowy o pracę oraz 13 na podstawie innych umów cywilnoprawnych, zaś 2 osoby z grupy biznesowej rozpoczęło własną działalność gospodarczą.

Na realizację projektu przeznaczono kwotę 144 912,44 euro.

II.4 AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizuje także działania adresowane do osób niepełnosprawnych. Są to pośrednictwo pracy oraz szkolenia. Działania te stanowią elementy rehabilitacji zawodowej, mającej na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia.

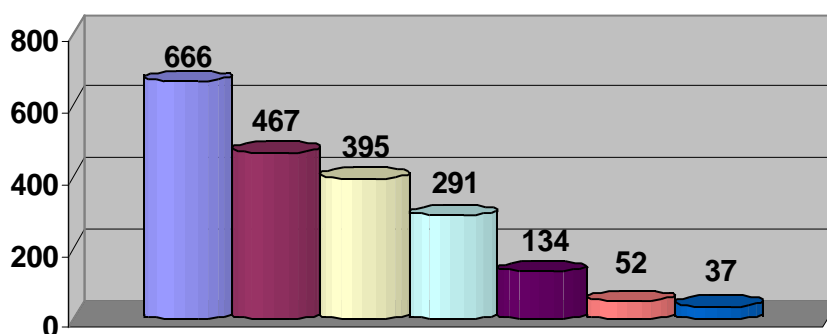
W 2005 r. Urząd dysponował 88 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych, na które skierowano 109 osób. Pracę w wyniku wydanych skierowań podjęło 80 osób, co oznacza 73,4 % efektywność zatrudnieniową pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2005 r. Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował szkolenia dla osób niepełnosprawnych mające na celu zwiększenie szans tych osób na rynku pracy. Szkolenia finansowane były z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2005 roku skierowano na szkolenia 48 osób. Efektywność zatrudnieniowa tych szkoleń wyniosła 12,5%.

W ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane były m.in. następujące kierunki szkoleń: prawo jazdy kat. E/C, nowoczesny sprzedawca z umiejętnością dekorowania sklepu, kurs dokształcający kierowców przewożących rzeczy, opiekunka do dzieci i osób starszych z podstawami języka angielskiego, kierowca wózków jezdniowych, prawo jazdy kat. C, obsługa kas fiskalnych i programu SUBIEKT oraz GMP GHP, profesjonalna obsługa firmy, pracownik

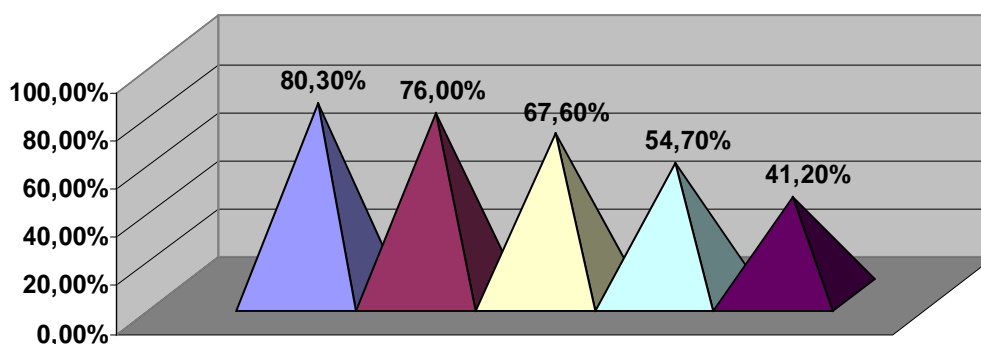
magazynu-hurtowni, obsługa komputera, obsługa i programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie CNC.

Liczba uczestników programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy w 2005 r.



■ dodatki aktywizacyjne	■ szkolenia	■ staże zawodowe
■ przygotowanie zawodowe	■ prace interwencyjne	■ dotacje
■ roboty publiczne		

Efektywność programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy w 2005 r.



■ prace interwencyjne	■ staże zawodowe	■ przygotowanie zawodowe
■ szkolenia	■ roboty publiczne	

FUNDUSZ PRACY
PODZIAŁ NA PROGRAMY RYNKU PRACY REALIZOWANE
W 2005 ROKU

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Staże zawodowe	1.275,0	33,00
2.	Przygotowanie zawodowe	575,2	14,89
3.	Prace interwencyjne	277,2	7,18
4.	Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	560,0	14,50
5.	Roboty publiczne	173,7	4,50
6.	Szkolenia	560,6	14,50
7.	Pożyczki szkoleniowe	5,6	0,14
8.	Dodatki aktywizacyjne	224,0	5,80
9.	Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia miejsc pracy	104,9	2,72
10.	Koszty przejazdu	22,2	0,57
11.	Badania lekarskie	25,0	0,65
12.	Umowy absolwenckie	30,0	0,78
13.	Stypendia za naukę	5,5	0,14
14.	Refundacja kosztów zatrudnienia pracowników młodocianych	24,4	0,63
		3.863,3	100

OGÓŁEM		
---------------	--	--

REZERWA MINISTRA „PEWNY START”

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Stáže	47,5	34,12
2.	Dotacje	91,7	65,88
OGÓŁEM		139,2	100

BUDŻET MIASTA „PRACA NA PRÓBĘ”

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Przygotowanie zawodowe	378,6	81
2.	Dotacje	88,8	19
OGÓŁEM		467,4	100

PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFS

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Działanie 1.2 Wspieranie młodzieży na rynku pracy	801,2	41,7
2.	Działanie 1.3 Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	1 119,4	58,3
OGÓŁEM		1 920,6	100

PHARE

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Projekt „Klucz w zasięgu ręki” współfinansowany z programu PHARE 2002	562,1	100
OGÓŁEM		562,1	100